

מיטמנד הפניג

הנוסח המקורי של המיסמך המזעזע

את המדינה - ותגובות העולם הזה עליו

של המיסמך, מעידים על תוכנו ורוחו, וכוללים את הצעות העיקריות. קיטעי המיסמך עצמו מודפסים להלן באותיות רגילות (ההדגשות, באותיות עבות, אינן במקור, אלא נועדו להבליט את הפסוקים הראויים, דעת המערכת, לתשומת לב מיוחדת, בשל תוכנם או סיגנונם). תגובות "העולם הזה" מודפסות באותיות שחורות. מיסמך קניג מתחלק לשני חלקים. החלק הראשון והעיקרי נכתב באחד במארס 1976, ערב "יום-האדמה (הי"ט במארס), כאשר מהדך המאורעות כבר היה ברור. החלק השני נכתב אחרי אותו תאריך.

מולדך, "על המישמר", שפרסם את המיסמך לראשונה ובמלואו (ושמגיעו, על כך, ציון-לשכה מומדגה ראשונה), לא מצא אף עיתון ישראלי אחד לנכון לפרסם את "מיסמך קניג" כמזוואו. "העולם הזה" מפרסם להלן את עיקר המיסמך, תוך השמטת הי קטעים הפחות חשובים, כצירוף תגובותיו של "העולם הזה". המיסמך מכיל, כמוכן, קטעים שאין בהם ארא ציון עובדות ודעות, או הערות מן הסוג המקובל. הקטעים הבאים, הכולל את חקיקהארי

זחוגופיה

הגידול הטבעי של האוכלוסיה הערבית בישראל הנו בשיעור של 5.9% לשנה לעומת הגידול הטבעי של האוכלוסיה היהודית ב-1.5% לשנה.

בעיה זו הריפה במיוחד במחוז הצפון. לפי קצב גידול זה, בשנת 1978 יהיו הערבים למעלה מ-51% באוכלוסיית המחוז.

תחושת הלאומנים היא - וזו גם הערכתי באוכלוסיה הערבית - כי התרבותם בגלילי טומנת בחובה סכנה לעצם שלטוננו באזור, פותחת אפשרות ליות בפנינו כוחות צבאיים מהצפון לחדור ליש"ר, ותלויה בהתגברות התהליך הלאומני בקרב ערביי ישראל, ונכונותם לסייע בכך.

האוכלוסיה הערבית הישראלית קיבלה תנופה לאומנית מאז מלחמת ששת-הימים. מדיניות הקשר החופשי עם הגדה והגשרים הפתוחים הביאה לחדוש המגע בין ערביי יהודה ושומרון והפלשתינאים במרחב הירדן וערביי ישראל, והיא גרמה ליצירת תשתית לזקיפות קומה ולסיסמאות מאבק של הלאומנות בישראל.

הערביי הישראלי אינו סביל עוד ועבר להתחבטאות לאומנית, בשלב זה מילולית בלבד, שמצאה ביטוייה במספר אירועים שהבולטים בהם הם:

- (א) בעת ביקור ראש הממשלה בנצרת, לפני כשנה.
- (ב) השמעת סיסמאות זדהות עם אש"ף בעת הפגנות הסטודנטים והודמוניות אחרות.
- (ג) עמדת הסטודנטים הערבים באוניברסיטאות בנושא השמירה.
- (ד) מתן ביטוי לאומני בהצבעה בבחירות לעיריית נצרת שהתקיימו ב-9.12.75.
- (ה) התגייסות חורגת וזדהות צפויה ע"י תושבי נצרת לעזרת העירייה לסילוק תשומים מואצים לקופת העירייה, דבר המקל על רק"ח בשלב זה, לנהל את העיר.

- (1) התכנסות מחאה בכפר סביון ב-14.2.75 בה הכריזו יו"ר המועצה המקומית תמרה, כי על ישראל לחשוש מפני ערביי ישראל יותר מאשר מפני הערבים מחוץ לגבולותיה.
- (2) החלטות שהתקבלו בכנס בנצרת ביום שבת 6.3.76:

1. הכרזת שביחה כללית של האוכלוסיה הערבית בישראל ליום אחד שתיקרא "שביחת יום האדמה".
2. קריאה לאוכלוסיה הערבית לא להסתפק במחאות פסיביות אלא, למחות במאבק ולסיימו רק בקצה הדרך...
3. "שביחת רעב בפתח בנייני אירגון האו"ם בדוגמת המחאה בעניין אסירי ציון."
4. "הממשלה יושבת בבית של זכוכית ונהיה אנו הראשונים שניידה אנו ונשבור בית זה."
5. התבטאות של ראש המועצה המקומית מעיליא - מסעד קסים - הנחשב ל"חיובי" וח"כ לשעבר מטעם רשימה מסופחת למערך: "...מהו זכותה המוסרית של הממשלה לבצע הפקעות באיזור זה, אשר לפי החלטת א"ם של חלוקת ארץ ישראל ב-1947, לא נכלל בארץ-ישראל."

הצפיפות בעתיד הקרוב והרחוק. אחת התופעות המדיאגות ביותר היא אבדון הסובלנות של היהודי הממוצע כלפי האזרח הערבי, ובמקרים מסוימים אפשר לאבחן איבה, אשר גירוי כל שהוא עשוי לגרום להתפרצות לא מבוקרת משני הצדדים שתוצאותיה עשויות להיות בעלות הדים שליליים בארץ ובעיקר בחו"ל. מאיץ בל עוצמה למישקע אמוציונלי זה בקרב האוכלוסיה היהודית הוא הפרת האיזון הדמוגרפי באזורים אלה, שאותו חש כל פרט והגורם החרדות בקרבנו.

תגובת העולם הזה:

הקדמה קצרה זו מבטאת את רוחו הכללית של ה"מיסמך".

הוא רואה לפניו שני עמים, שהם אויבים לנצח - האחד שליט, השני נשלט. התמונה היא קולוניאלית מובהקת. תפקיד הממשלה השלטת הוא להחזיק את העם הנשלט במצב של שיעבוד ותלות. הוויכוח אינו אלא על הדרכים היות-רעילות להשגת המטרה.

הממונה קובע, למעשה, כי המימשל הצבאי היה קיים בשעתו, כדי להשליט ברחוב הערבי חבורה של ראשי-חמולות זקנים ומושחתים, על פי הדגם הקולוריניאלי שהיה מקובל באפריקה, זאת היתה טענתנו, כאשר פעלנו לביטול המימשל הצבאי, והיא הוכחשה אז נמרצות.

עם ביטול המימשל, השליטה הממשלה ברחוב ה"ערבי - לדיברי הממונה עצמו - קבוצה של ביריונים מיליליים, ואלה הם ראשי הציבור הערבי כיום. הערכה זו כוללת, למשל, את סגן-השר השניין ג'אבר מועדי, או את חברי-הכנסת סייף-אלדין אל-זועבי. ברור כי הממונה מדבר בשם קבוצה של בעלי-שררה יהודיים, הלוחמת בחבורה אחרת של בעלי-שררה. הוא טוען כי כל היהודים המפעלים כיום מטעם הממשלה בסקטור הערבי (קציני צה"ל ומיטטרה, פקדי-ממשלה ועסקנים פוליטיים) הם בעלי "מנטאליות ערבית". זוהי הערה גזענית, המכוונת לא רק נגד הערבים עצמם, אלא גם נגד בני עדות-המיזרח, ובעיקר יוצאי ארצות-ערב, שמקורם באו פקידים אלה - החל ביועץ ראשי-חממ-של, שמואל טולדאנו, וכלה בפעילי ההסתדרות ואנשי שב"כ.

מאחר שיש להם, "מנטאליות ערבית", אין הם מסוי גלים ל,חשיבה אונייקטיבית" שהיא, כידוע, מנת-חלקם של יהודים-אשכנזים, יוצאי-אירופה. מטרת הממשלה אינה להבטיח את האינטרסים של מדינת-ישראל, הכוללת את כל אזרחיה, אלא את "ה"אינטרסטיביות היהודית-לאומית".

יש לשים לב לנקודה האחרונה בפרק זה, המזכיר טיעון נאצי זכור-לשמחה. אין הממונה אומר שהוא עצמו שונא ערבים, ושאינו יכול לסבול אותם סביון במינספר רב. הוא מייחס זאת ל,יהודי הממוצע". אמי צעיהדיכוי המפורטים להלן דרושים כדי שהציבור ה"יהודי הנרגו לא יאבד את סובלנותו, ולא יערוך, "לילי בדולח" ספונטאני.

כי "כל פרט" בגליל חש את הפרת האיזון הדמוגרפי. כלומר: כל תושב בעפת או בקיבוץ אילון, חש כי אחוז הערבים בגליל עלה באחרונה ב-0.3%, והדבר יבא לכך שיתנפל על ערבים ברחוב וישבור להם את העצמות. זוהי רק ההקדמה.

הקדמה

עד לפני זמן קצר ביותר מקובל היה על הגורמים המטפלים בחלק זה של אוכלוסיית ישראל, כי השלמתו עם תקומת מדינת ישראל היא מלאה וחלק הארי באוכלוסיה זו נמצא בשלבי הודהות מתקדמים עם המדינה והשתלבות במערכותיה השונות. כך, לפחות הובהר עליידי ה"מטפלים" והקרובים למוקדיהם החברתיים של הערבים תושבי ואזרחי המדינה.

לאחרונה אירעו כמה תופעות אשר עירערו הנחות אלה, העמידו בסימן שאלה חמור נאמנות חלק ניכר מהם למדינה ולעצם קיומה.

עם הקמת המדינה, נותרה שארית האוכלוסיה הערבית בארץ ללא מנהיגות. המימשל הצבאי, שלחסותו נמסרה אוכלוסיה זו, ביסס את שלטון ה,נכבדים" והשתלב ע"י כך במבנה החברה הערבית, הבנויה על חמולות משפחתיות. ביטול המימשל הצבאי גרם לעירעור סמכות ה"נכבדים" ואת מי שהם יצגו. עירעור תלות הפרט במימשל - המימשל הצבאי - איפשר לדור הצעיר להרגיש את העוצמה שנתגלגלה לידי חבורה דמוקראטית, ובשל מעבר החברה הערבית מחברה חקלאית לחברה תעשייתית על כל הכרוך בכך מבחינה חברתית.

יתרה מזאת, "מרד" הדור הצעיר אילץ את הדור הישן, לעתים קרובות, להצטרף למחנה המורדים וחשף את המדינה כמטרה להאבקם. מאחר שלא הוכחו הכרזים שייבטיחו את תלותם בחבורה היהודית בצורה נאותה ויעילה, יתר על כן, אנו עודדנו את פריקת העול ע"י הנסיונות לרכוש לציודנו ב,אמצעים" שונים את המתרדים.

בשנות ה-50 היתה החברה הערבית תלויה מבהינה כלכלית במשק היהודי, אשר עם הזמן נפתח לרווחה מפני הערבים, כתוצאה מברייחת עובדי הכפיים היהודיים ממנו. מצב זה יצר שכבה כלכלית מבוססת, אשר משק המדינה ותקינות פעולתו תלויים, לא במעט, בהם.

עם ביטול המימשל הצבאי, מסרה המדינה את הטיפול באוכלוסיה הערבית בידי דוברי ערבית, אשר שלפו את האלמנטים האלימים והכתירות למנהיגים, תוך ביסוס מעצמם על יכולתם להשיג טובות הנאה לעצמם ולמקורביהם. זאת עשו תוך התעלמות מהבעיות החברתיות בתוך הסקטור הערבי מחד - והיעדר תיכנון לטווח ארוך בדבר יצירת זהות של אזרח ערבי לויאלי - מאידך.

העוסקים בסקטור הערבי בכל הדרגים: פוליטי, צבאי, משטרה ואזרחי, מיבחנו היה דימוי למנטליות הער" ב"ית. לא תמיד אובחנו בהם כושר החשיבה וכושר הביצוע ברמה העולה על האוכלוסיה המטפלת והאינטרסים שלהם במקום לשמור על מידת החשיבה העצמית וכשר ניתוח תופעות מדיאגות מחד, ונסיון לטפל בהם מבחינת חשיבה איביוקטיבית, המבטיחה את האיני טרנסמיטיות היהודית-לאומית למוזח ארוך, מאידך.

מחוז הצפון בו מרוכז חלק הארי מן ערביי ישראל, שכתותו ומעורבותו בקרב האוכלוסיה היהודית ממחישות וממקדות באורה בולט את הבעיות שנוצרו כבר עתה